

A TENGERPART

POLITIKAI NAPILAP

VIII. évfolyam.

FIUME, péntek 1911. július 28.

170. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229.)
Vicolo dell' Ospedale, Wurzer ház I. emelet.

Felelős szerkesztő:

MURAI JENŐ.

Előfizetési ár:
Egész évre 24 kor. Negyedévre 6 kor.
Félévre 12 kor. Egy hónapra 2 kor.

Egyes szám ára helyben 6 fillér.
Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 60 fillér.

Az argentinai hus körül.

Nagy kavargást okozott az osztrák kormány az a rendelethez, amely az argentinai hus további behozatalát megtiltotta. Az Austro-Americana hajóstársaság egyik hajója ugyanis augusztus 1-én Triesztbe érkezik hatszáz tonna argentinai hussal megrakodva. A társaság folyamodott az osztrák kormányhoz a behozatal megengedése végett, az osztrák kormány megtiltotta a behozatalt, még pedig a Magyarországgal kötött szerződés határozománya alá hivatkozással.

A napilapok bőszesen tárgyalták az esetet. Megírták, hogy az alsó-ausztriai háziasszonyok egyesülete, a parlament egyes pártjai és egyes társadalmi szervezetek is megindították az ostromot a tilalom ellen, a kormány azonban ragaszkodik hozzá, minthogy az argentinai hus behozatalának maximális mennyisége, a kétezer tonna már ki van merítve. A mozgalom hullámai eljutottak hozzánk is.

Bennünket ez az esemény látszólag csak mintha közvetve érintene, pedig mint minden, ami a husdrágaság kérdésével egybefügg, ez is a lehető legteljesebb közvetlenséggel vág a mi érdekeinkbe. Argentinai húst ugyan Magyarországon aligha fogyasztottak eddig is, számottevő mennyiségben semmi esetre.

Magával az argentinai husbehozattal

„A Tengerpart” tárcája.

A varázsló és a kis cseléd.

Ez a Kender-utcában történt, nagyon régen, amikor mi még fiatalok voltunk.

Volt egy ház, amely rózsaszínűre volt festve, s amelynek mindössze négy ablaka volt az utcára. Nagy kapuja volt s a nagy kapuban volt egy kisebb kapu. A kis kapun az emberek jártak ki-be, a nagy kaput csak este nyitották ki, amikor a stráfkocsi tért haza. A stráfkocsi majd, hogy a legelőkelőbb lakó nem volt a házában. A többi lakók mind szerencsétlenek és nyomorultak voltak, a legnagyobb szegénységben éltek és gyűlölködtek egymással.

Az udvar közepe táján volt egy lakás, a melynek konyhájába három lépcsőn kellett haladni. Az összes többi lakásokba négy lépcső vezetett fölfelé. Ez volt tehát a legnyomorultabb valamennyi között.

Ebben a lakásban egy temetőr lakott, s a kinek éjjel volt szolgálata a régi temetőben, s aki ezért, hogy ugaron ne hevertesse az ágát kiadta éjszakára.

És ebben az ágyban lakott a varázsló, este hattól reggel hatig.

A varázsló valóban különös ember volt. Lehetett harminc-harmincöt éves. Szőke volt és a vállág ért a haja. Valaha aranyműves-ségéd volt, s ebből az időből bizonyos finom modort őrizett meg, a melynek eredete a tulajdonoson kicsiny és nagyon értékes fémdarabokkal és színes kövecskékkel való fog-

szemben már annak idején, amikor az erre vonatkozó kísérlet Ausztriában megtörtént, kifejtettük, hogy a husdrágaság szempontjából nem tulajdonítunk neki különösebb fontosságot. A drágaságnak sokkal messzebbmenő okai vannak, semhogy egy ilyen nagyon is korlátolt eredménnyel biztató és kétes értékű próbálkozás melyebbreható változást idézhetne föl; az orvoslásnak rendelkezésre álló módjai között sokkal radikálisabbakat és hathatósabbakat jelöltünk meg, semmint néhány ezer tonna tengerentuli hus behozatalának a megengedése.

Az osztrák kormány mostani tiltó rendelkezése és az annak nyomán támadt felzúdulás mégis közvetlenül érdekel bennünket, mert ismét rátereli a magyar közvélemény figyelmét is arra az égető kérdésre, amelynél fontosabbat manapság nem ismerünk, amelylyel szemben nálunk ennek dacára valami érthetetlen fásultság, megbocsáthatatlan közömbösség mutatkozik. — Az osztrák közvélemény mozgolódása talán fellépő hatással lesz a mi mozdulatlan, renyhe közvéleményünkre is és ezért csak hálások lehetünk az osztrákoknak, akik a magyar kormány bünéül rójják fel a saját kormányuk tiltó fellépését.

Hogy milyen joggal teszik ezt, annak a kutatása egyáltalán nem fontos. A mostani alkalomból újfent sokat emlegetett titkos szer-

lalkozásra vezethető vissza. Lágy, fehér keze volt, szép, kék szeme és sutogó hangja, mint a bolond embereknek. A legjelentéktelenebb dolgokat fontoskodva sugta az emberek fülébe, s ilyenkor átszellemült mosoly ült az arcára. A férfiak hülyének tartották, az asszonyok pedig jövedőitettek vele.

Abból élt, hogy vékony drótból csodátevő gyűrűket és karpereceket csinált a verők szemeláttára. De utóbb lassanként elfeledte magának még ezt a könnyű munkát is és tisztán arra szorított, hogy csodákat jövedőit és szerelmes cselédeket rikatott meg. A cipője lyukas volt, a nadrágja rongyos, a nyakán gallér helyett foszlott kendő, de az arca előkelően és értelmesen ragyogott, a haja aranyszőke volt és lágy, valóban leánynak nézhetne volna akárki, ha egyszer lett volna öt krajcárja borotválkozásra. Így azonban borostás volt az álla és mindenki csirkefogónak nézte. Maurernek hívták, ha jól emlékszem a nevére.

A Maurer egy napon bement egy verklissel egy házába. Rendszerint a verklissel járt, mert a verkli fölveri a ház csöndjét, ki- csöndíti a cselédeket az udvarra és Maurernek ez kellett. A verklis megkapta a papírosba csomagolt krajcárokat, Maurert pedig körülvették a cselédek. Ő mosolygott és „dallit” adott elő. A „dallit”, két l-el egészen másvalami, mint a „dallit” egy l-el. Dal csak az uraknál van, a dall a szegény cselédké. Dal az, amit nem lehet könnyen megjegyezni; a dallit első hallásra megtanulja az ember. A dal költára van írva és heivenőbe kerül. A dalli ára egy krajcár és csak szövege

zödekről, amelyet a husbehozatali korlátozásoknak forrásául jelöltek meg, annak idején nem kisebb tekintély állapította meg az igazságot, mint Matlekovits Sándor, aki az ő súlyos szavával bélyegezte törvénytelennek és semmisnek azt a bizonyos egyezményt. Egy ilyen törvénytelen és semmis szerződés nem lehet akadálya annak, hogy milliók jogos érdekei érvényesüljenek, föltéve, hogy ezek az érdekek kellő nyomatékkal, kitartással jutnak kifejezésre.

Ha a magyar polgári közvéleménynek volna elég ereje, elég bátorsága és ami ennek a kettőnek előfeltétele, elég imponáló szervezethez, hogy követelni tudjon, akkor mindenféle titkos egyezmény ellenére ki lehetne kényszerítünk a husdrágaság orvoslásának legközvetlenebbül alkalmazható és mindenestre egyik leghatásosabb orvosszerét: az élő állat behozatalát tiltó mindennemű rendelkezés megszüntetését.

Ezuttal nem tartjuk szükségesnek, hogy bővebben fejtegetjük annak az álláspontnak a tarthatatlanságát, amely a magyar állatnyesztés érdekeit a magyar husfogyasztás érdekeivel szembe állítván, erre alapítja a kárhóztos tilalmi politika igazolását. — Ha a mi közvéleményünket ki lehetne emelni kárhóztos petyhüdségéből, akkor diadalmas harcot vívhatna azzal az exkluzív politikával szemben, a mely legfontosabb gazdasági és

van. Röviden és velősen: dal az, hogy „lennék én rózsá, rózsabimbó, lennél te méh” — és ezzel szemben dall ez: „sujt az átok, mert szerettelek.”

Maurer dalokat énekelt s ezzel elbódította a cselédeket. Aztán jövedőit nekik és tanácsokat adott a szerelemre vonatkozólag. Aztán beszédte a krajcárokat és bágyadt mosollyal távozott a verkli után.

És egy szép napon utána ment egy piszkos, kis cseléd, mikor így távozott. Elő ment a féllábu, akié a verkli volt, meg a licenc.

Aztán jött a verklis legény, aki hol tolja, hol forgatja, majd a varázsló következett és leghátul a kis cseléd.

A varázsló csak az utcán állt szóba vele:

— Hogy hívnak?

— Erzsi.

— Helybe vagy?

— Most már nem.

— Mit akarsz tőlem?

— Semmit.

Vállat vont, ránézett Maurerre halálos szerelemmel és könnyel a szemében ismélte:

— Semmit.

Maurer lágyan szólt:

— Miért jöttél utánam?

A leány elnézett Maurer feje fölé:

— Csak.

— Csak?

— Csak.

Igy vállott a kis piszkos szerelmet a varázslónak. Ugy ment utána, úgy akaszkodott hozzá, mint ahogy az ember néha azon veszi

szociális érdekeinket egyes kiváltságos érdekeknek rendeli alá.

Az Auszriában most teljes erővel fellépett mozgalom intőjele lehetne a mi közvéleményünk ébredésére is. Ohajtandó volna, hogy ezt a jelt megfogadják azok, akiknek a husdrágaság az eleven husába, az egzisztenciájába vág. Ohajtjuk ezt, bár nem reméljük.

Még sem akartunk mellette szóltanul elhaladni. Hátha mégis kellemesen csalódhatnánk egyszer! Az ördög nem alszik. Bárcsak a magyar fogyasztók milliói sem aludnának. (S)

UJDONSÁGOK.

— **A pénzügyi bizottság ülése.** A városi pénzügyi bizottság tegnap este ülést tartott. A városi tanács által elkészített folyó évi költségeloirányzatot elfogadták. A villamos transzformátor létesítésére a közszolgálatok terhére 1300 koronát szavaznak meg. Elhatározták egy mentőkocsinak 3500 koronáért való beszerzését. A Comunale javítási munkálataira 4850 korona költséget szavaztak meg. Ezután számos kisebb ügy került elintézésre.

— **Velencében nincs kolera.** A velencei koleráról európaszerte elterjedt ujsághírek hatását még mindig károsan érzi a lagunák városa. Hetek óta üresek az előkelő fényűzéssel berendezett kényelmes hotelek s ahol más években eddig már nyüzsgött már a sok idegen, oit most alig van valaki.

A koleras hírek folytán elmaradtak a magyarok is, akik Velence nyári idegenforgalmának tekintélyes kontingensét teszik. Üresen, vagy csak alig néhány utassal közlekedtek eddig az Ungaro-Croata hajóstársaság gőzösei is Fiume—Velence között és javulás e tekintetben csak a legutóbbi napok óta tapasztalható. Az izgalom, mintha már csillapodni kezdene és két-három nap óta az utasforgalom Fiumén át Velence felé újból kezd emelkedni, noha a tavalyihoz viszonyítva alig éri el annak a felét.

A koleras hírekkel s a vízvezeték elromlásáva kapcsolatosan Velencében időzött munkatársunk felkereste *Grimani* gróf sindacot, hogy tőle, mint legautentikusabb személyiségtől kérjen felvilágosítást. A gróf az ódon Palazzo del Muni-

magát észre a Városligetben, hogy egy sáros, lompos, éhes, kis kutya jön utána. „Majd meg-
unja” — szokta gondolni ilyenkor az ember, nem törődik vele, villamosra ül, hazamegy és a kapuja előtt megint csak látja, hogy a kis kutya ott áll kilógó nyelvvel, ziháló testtel és néz rá.

A varázsló ment, mendegélt és a kis pi zkos ment utána. Le nem vette róla a szemét. Néha megfogta a kezét, de megint elereszte.

Nem szólt semmit, csak néha ránézett a nyomorult, szöke emberre.

Ez volt az egész.

Este lett.

— Na és most? — kérdezte a varázsló, mikor megérkezett a Kender-utcába, hogy belefeküdjék az örök ágyba, a mely soha nem pihent.

A leány lenézett a földre.

— Várj — mondta Maurer.

Bement, tárgyalt a temetőr feleségével, aztán kijött a lányért az utcára.

— Hogy is hívják?

— Mondtam már, Erzsí.

— Hát Erzsí, gyere be.

Bevitte, lefektette az ágyba és ő lefektült az ágy mellé, a földre.

Másnap reggel egy detektív jött.

— Itt lakik Maurer? — kérdezte.

— Itt.

Ezt künn mondta az asszony a konyhában. De Maurer meghallotta. Keserűen vigyorgott, fölkel, felöltöztött és elment a detektívvel. A piszkos, kis cseléd még aludt a permanens ágyban. Most az asszony bement és fölverte Erzsit:

— Mars ki az ágyból!

cipio első emeletén levő dolgozószobájában fogadta s készséggel adta meg a kívánt magyarázatot. Elmondotta, hogy Velence az idén óriási anyagi kárt szenvedett a rosszindulatu ujsághírek folyán, melyek állandóan kolerajárványról tettek említést. Ezzel szemben utalt az idej halálzási statisztikai kimutatásra, mely Velence halandósági viszonyait a múlt évihez viszonyítva sokkal kedvezőbbnek tünteti fel. Kolera járványról tehát szó sem volt, de nem hallgatta el azt sem, hogy a tavasz folyamán több gyarus megbetegedés fordult elő, melyeknél a bakteriológiai vizsgálat a kolera jelenségeit nem állapította meg. A felizgatott képzelet, a külföldi sajtó egy részének ellenséges magatartása aztán magával hozta azt a kárt, melyet Velence az idén szenvedett. Hivatkozott hivatalos jelentésére és nyugodt lelkiismerettel kinyilatkoztatta, hogy *Velence közegészségügyi viszonyai jelenleg kitűnőek* s aggodalomra abszolúte nincs ok.

Megjegyezte egyúttal, hogy az idegenek, habár elkésve, de azért újból felkeresik a várost s az anyagi veszteség tekintélyes részének megtérülésére van kilátás. Kiterjeszkedett a belföldi hatóságok túlzott óvatosságát elrendelő eljárására is, mely az ellenséges külföldi híreknek ezáltal újabb tápot adott.

A városi vízvezetékre vonatkozó kérdésre a sindaco azt a választ adta, hogy a 17-ik és a 18-ik számú vízvezetéki cső összekötésénél keletkezett törést is helyre állították oly módon, hogy véglegesnek is beillő ideiglenes kötést alkalmaztak. Szerdán reggel két városi főmérnök és egyéb főtisztviselő kíséretében személyesen ellenőrizte a javítási munkálatokat s a délelőtől kezdve Velence újból el van látva forrásvízzel a vízvezeték útján. A vízhiányt azonban eddig is sikerült pótolni a környékről hozott vízzel.

Nyilatkozott *Vivante* Rafael dr., a városi egészségügyi hivatal igazgatója is. Az igazgató a közegészségügyi viszonyokat szintén kifogástalannak mondotta s panaszkodott a külföldi sajtó közleményei miatt. Annak a reményének adott kifejezést, hogy már minden rendbe fog jönni.

— **Montecuccoli visszaérkezése.** Pólából jelentik lapunknak: *Montecuccoli* gróf tenger-

Erzsi megkérdezte:

— Miért?

— Először, mert az uramnak kell. Aztán meg mars, mert a Maurert elvitte a kiberer. Lopott a Maurer. A Maurerről küldt, hogy egy híres srenker.

— Az nem baj, — mondta szomorúan a lány, kapott egy pofont az asszonytól és erre megint mondta:

— Mégse baj.

Most még csak maga a temetőr vágta hátba és azzal kilődült az udvarra Erzsí. Ez volt a nászéjszakája. Isten bizony hallottam már szebb nászéjszakáról is.

Maurer fenn ült a főkapitányságon a cellában és nem szólt semmit. Mikor lefényképték, szépen mosolygott. Aztán átvitték a fogházba, mert néhány esztendőre való sült ki róla. Mindenütt lopott, ahol jövedelmét mondott. Itt-ott be is tört. Roppant tudományos neve volt a bűnének: „besurranó tolvaj” volt. Sőt lakásfosztogató is. És itt Maurer, aki talán még most is ül, végleg kilép az elbeszélésből. Nem marad benne más, mint Erzsí, a lompos kis kutya.

És nekivágott a Kender-utcának. Vannak napok, amikor a Kender-utca olyan rövid, mint amilyen széles. Ilyen nap volt tegnap, mikor Erzsí végigment rajta a varázslóval. Ugy érezte, még el se indultak s már a végére ért. A mai napon azonban a Kender-utca pont tizszer olyan hosszú volt, mint az Andrássy-ut, sőt olyan keskeny lett azáltal, hogy így megnyult, hogy a két kis földszintes házor majdnem összenyomta Erzsit. A szívét összenyomta, ez biztos volt.

— Ujjé, — mondták papucsos nők, — itt megy, itt megy. Lopott ám a Maurer.

nagy, a haditengerészet parancsnoka, a német flottagyakorlatokról augusztus első napjaitól érkezik vissza Pólába. A tengernagy „Lacroma” hadiyachtjának parancsnoka Teuschl Ka mill fregattkapitány lett.

— **A kánikula.** A napok óta tartó óriási hőség egyre fokozódik. Ma délben árnyékban 35° Celsiusra szökött fel a higanyoszlop s ha a meteorológusok következtetése helyes, egyelőre esőt nem is várhatunk. Nagy szerencse, hogy ebben a pokoli hőségben a fiumei metéllállomáson eddig semmiféle rosszullétet nem jeleztek.

A „Meteor” című időjelző lap szerint a meteorológusok naptárában július tizenkilencedike volt változási napként feltüntetve, de változást alig észlelhetünk az időjárásban. Az országban inkább csak körületén esett az eső, míg a magyar alföld és a Dunántul nagy része a várt esőből mit sem kapott. Hogy miért maradt el a változás, azt még nem tudják a meteorológusok. Azt azonban megállapították, hogy az eső nélkül maradt terület összesítve azzal, amelyen a földrengések pusztítottak és érezhetőek voltak. A meteorológiai intézetben július 21-re és tegnapra vártak esőt, de a csapadék ismét elmaradt. A „Meteor” azzal a szomorú hírrel is szolgált, hogy hamarosan nem is várható eső és a hőmérséklet lehülése legfeljebb augusztus 1. napján állhat be. Ha ugyan hinni lehet az időjósoknak, augusztus hónapban nem lesz annyi száraz és meleg nap, mint ebben a hónapban. A meteorológusok szerint ugyanaz a jövő hónap változási napjai 1—2—5—10—17—21—24—25—26—29 és 31-re esnek, tehát minden 3—4 napra várható eső. A legerősebb hatású változási napok, amelyek minden bizonyonnyal várható eső: 1—5—17—21—25 és 29-ike. Egy pár napig még lázadozhatunk tehát a hőség ellen, mert a jövő hónap elejénél előbb aligha kapunk esőt, ha ugyan egy kősa felhő rá nem csúfol a meteorológiai tudományra és üdítő záport nem zudít az eltikkadt emberekre.

— **A Dreadnought-építés vasbetonhidján.** Tudvalevőleg a fiumei hajócsuszató munkálatait a Ganz-Danubius a porosz-német Dickerhoff és Widmann-cégre bizta. A csuszatóval párhuzamosan 600 méter hosszban vasuti hidat is építenek, amelynek terveit is a nevezett külföldi cég készítette. A Ganz-Danubius igazgatósága e terveknek a hazai viszonyokra való gazdaságos átdolgozását *Gut* és *Gergely* mér-

— Nem baj, — mondta Erzsí.

Odább két ember jött:

— Szervusz! A Maurernek volt ám szeretője is. A Maurernek két szeretője is volt. Az egyik fiatal volt, annak adta a pénzt, amit az öregtől kapott, mert a másik meg öreg volt. Hujjé! Hujjé!

Vijjongva nevettek rajta. Erzsí ment tovább.

— Mit csinál a boszorkánymester? — kérdezte föle egy komoly, öreg nő. — Mit csinál a boszorkánymester, te piszkos, te szemét?

Mosolygott Erzsí és mondta:

— Nem baj, nem baj, dehogyan baj!

Igy ment végig a Kender-utcán. Félnyolc lehetett, mikor a Dunapartra ért. Oit nagy volt a köd és a parti bódékban lámpák égtek.

A Duna fázott, nagyon csöndesen, nagyon lassan, nagyon álmosan folyt... már várta a jeget, hogy kialudhassa magát alatta. Komoly volt a vize és sötét. Szinte bujkált a sűrű, téli reggeli köd alatt.

A Gellérthegy havas volt. Azt lehetne mondani, hogy szüneteit a Gellérthegy. Es Budáról is fájdalmak szálltak a levegőben és a sziget felől is fájdalom jött.

És mindenünnen szálltak a fájdalmak és mind az Erzsí mellén eresztették le a szárnyaikat.

Akkor Erzsí lement a lépcsőn és a cipője orrát bedugta a Dunába. Sehol senki nem volt körülötte. Most nem mosolygott Erzsí.

— Jézus!

Ezt mondta csöndesen és befordult a vízbe, mint egy esetlen, kis állat. Aztán semmi sem látszott többé. **Molnár Ferenc.**

nőkök vasbeton tervező irodájára bizta, kiknek terveit a kereskedelmi miniszterium is változatlanul jóváhagyta.

— **A kecskeméti felsegítésére.** A fiumei Club F. S. Avvenire július 29-én este a Via Aquedotto-i Kucich házában levő helyiségében táncal egybekötött mulatságot rendez. A mulatság tiszta hasznát a földrengéstől sújtott kecskeméti lakosság céljaira fordítják. Az egyesület olasz és magyar nyelvű plakátokon hívja fel a közönséget a nemescélú mulatságon való minél nagyobb számu részvételre.

— **Temetés a hajóról.** Tegnap temették el *Host* András drogériást, aki vasárnap Bescanuován fürdés közben, szívszélhűdés következtében meghalt. A temetésnek szokatlan érdekességet kölcsönzött, hogy a Riva Orientalen horgonyzó „Kvarner” gőzösről történt, amely a holttestet Bescanuovából idehozta. Háromnegyedétkor indul el a hajótól a gyászmenet a temető felé. A temetést több száz főnyi közönség nézte végig s hosszú menetben kísérték utolsó útjára az elhunytat.

— **A „Carpathia” Newyorkban.** Az Adria tengerhajózási társaság amerikai osztályához érkezett kábeljelentés szerint a „Carpathia” Cunard-gőzös tegnap reggel Newyorkba érkezett. A hajón minden rendben van s a kivándorlók minden fennakadás nélkül hagyhatták el a gőzöst.

Itt említjük meg, hogy a kikötőkben tartózkodó „Saxonia” gőzösről a szokásos hajóvizsgálatot holnap délelőtt tartják meg. A behajózás szombat reggel történik s a gőzös szombaton délután mintegy 500 utassal elindul Newyorkba.

— **Elfogott fürdőtolvaj.** A rendőrség lefoglaltatta *Sporer* Vilmos 25 éves krajnai egyént, mert a susáki községi fürdőzőnek aranyórját és láncát és értékes panama kalapját lopta el.

— **A kikötőből.** Julius 27. *Indult:* „Duna” magyar gőzös Santosba, 270 tonna fával, 1500 hordó liszttel, 20 tonna ásványvízzel és 200 láda liszttel; „Styria” osztrák gőzös Triesztbe, 190 tonna cukorral, 50 tonna cementtel és 150 láda üvegáruval; „Szápary” magyar gőzös Marseillebe, 290 tonna fával, 0 tonna cukorral, 60 tonna babbal és 20 tonna ásványvízzel; „Baross” magyar gőzös Rouenba, 800 tonna fával, 70 tonna árpával, 100 tonna cukorral és 150 hordó extractal; „Galipoli” olasz gőzös Anconába, 70 tonna fával, 30 tonna cukorral és 45 hordó olajjal; „Split” osztrák gőzös Makarskába, 20 tonna fával és 30 tonna vegyes áruval.

— **Egy vasutépítési ügye.** Az ogulin-knini vasut kérdése ismét napirenden van és a magyar kormány a f. évi állami költségvetésbe az első munkálatokra 10 millió koronát állított be. A munkálat azonban óriási nagy terjedelmű s költsége 100 milliót meg fog haladni. A rendkívül nehéz terepviszonyok következtében igen nehéz lesz az építkezés s ez a körülmény és az e nehézségekből felmerülő előzetes komplikációk idézték elő azt, hogy a kérdés még eddig tovább nem fejlődhetett. Minthogy azonban a kormány e vasut megépítésére kötelezettséget vállalt, e kérdésnek mielőbb megoldásra kell jutnia.

— **Vizsgálat a kivándorlók sanyargatása miatt.** A bécsi külügyminiszterium utasította a washingtoni osztrák-magyar nagykövetet, hogy érdeklődjék az Ellis-Islandon és a Hoffmans-Islandon fennálló állapotok iránt, mert európai és amerikai újságközlemények szerint a kivándorlókat ezeken a helyeken kiméltlenül kezelik az amerikai bevándorlási hatóságok.

— **A dohány után a gyufa.** Megdrágult a pipadohány. Megdrágul rehá a gyufa is. Tessék rágyújtani csak tisztelt magyarok! A kormány gyufamonopólium bevezetését 1913. év elejére tervezi. Akkor már a gyufa lényegesen drágább lesz, mint most. Egy doboz gyufa, melyben 25 szál lesz, két fillérbe kerül, míg a mai dobozokba 45–50 darab van és 10 doboz ára volt 12 fillér.

— **Nő — városi tisztviselő.** Gyula város képviselőtestülete, mint már megirtuk, egyik tisztviselői állásra nőorvost, dr. Kur-

tucz Valériát választotta meg. Mivel pedig hivatalból tagja a városi tanácsnak, így nálunk is van már női köztisztviselő. Egyedül Magyarország az az elmaradt ország, ahol oly nehezen akarják beengedni a nőket a köztisztviselői pályákra. Külföldön mindenütt sok nő van köztisztviselő. Több európai állam nőket is alkalmaz iparfelügyelők gyanánt. Németországban 29, Ausztriában 5, Franciaországban 18, Angliában szintén 18 iparfelügyelő nő van. Németországban az orvosnők száma rendkívül növekedik. Míg 1908-ban 55 orvosnő volt, 1910-ben 102-re növekedett a számuk.

— **A leggazdagabb vidéki város.** Most került nyilvánosságra Debrecen város zárszámadása, amelyből érdekes tételeket tudunk meg a nagy civis város közbizonyi állapotáról. Debrecen város tiszta vagyona több mint százmillió korona. Ilyen nagy vagyonnal talán egyetlenegy magyar vidéki város sem dicsekedhetik. A város gazdagsága dacára is súlyos pótladó nyomja az adófizetők vállát, aminek az oka abban rejlik, hogy milliókra menő beruházási munkálatok folynak ez idő szerint a város számlájára és a város tulajdonát képező földek és erdőségek nem használatnak ki kellő üzleti módon. Például a 42.000 hold területű Hortobágy-puszta holdankint alig hoz pár korona jövedelmet a városnak. A város ezen nagy vagyona mellett most újabb 16 milliós kölcsön felvételét határozta el. Csupán a város tulajdonát képező földek értéke 61,882,201 korona; az erdőségeké 12,728,990 korona. Épületek értéke 23,454,983 K. Van a városnak többféle vállalata, mint nyomda, gáz- és villamgyár, mely utóbbi nagyon szépen prosperál, ezeknek értéke 2,110,875 korona, letétszerű alapon fekszik 1,450,880 korona, közművek értéke 2,827,054 korona, a javadalmak értéke 7,576,191 K. A zárszámadás adatai szerint a múlt évben az összes bevétel 7,100,046 koronára, a kiadás 7,028,872 koronára rugott, a pénztári tiszta maradvány tehát 71,174 korona volt. Van még ezenkívül vagy husz külön rendeltetési alap, mely körülbőlül egy és félmillió vagyonot képvisel és ennek nagyobb része házakban fekszik. Van a város tulajdonában közel 250 bérház.

— **Bevándorlási adatok.** Ellis Islandon, a newyorki bevándorlási állomáson, az ugynevezett kincstári (fiskális) esztendő szerint számítják az időt. A kincstári év mindenkor július 1-én kezdődik és a következő év június 30-án végződik. A legutolsó kincstári esztendő 11 hónapjának bevándorlási adatai szerint [1910. július 1-től 1911. július május 31-ig] bejárólag 807,568 bevándorló érkezett Ellis Islandra, akik közül: Olaszok 176,333. Izraeliák 83,382. Lengyelek 65,310. Németek 61,243. Angolok 52,237. Svédok 41,651. Ájrisok 26,894. Görögök 34,180. Tótok 19,964. Magyarok 18,047. Horvátok 17,922. Oroszok 17,332. Rutének 16,383. Hollandok 12,984. A többi nemzetiségek mind kisebb számmal vannak képviselve. Ebből a kimutatásból természetesen nem állapítható meg meg, mennyi volt a Magyarországból érkezett bevándorló Amerikában, mert itt az egyes nemzetiségek vannak csoportosítva. Akad igen sok magyarországi azok között is, akik mint németek, lengyelek, rutének, sőt azok között is, akik mint oroszok szerepelnek ebben a statisztikában, de még a külön kimutatott nemzetiségeként szereplő „izraeliták” között is.

— **A petróleumkartel.** A magyar és osztrák petróleumfinomítók *Szirmai* Oszkárnak az Ásványolajfinomító-részvénytársaság vezérigazgatójának elnöklete alatt üléseztek Bécsben s aláírták a kartel létrejöttére vonatkozó megállapodásokat, 11 cég írta alá és pedig a *Fiumei ásványolajfinomító*, az *Apolló*, finomító, az *Orsovai petróleum-gyár*, a *Kaplati petróleum-részvénytársaság*, az *Osztrák-magyar ásványolajtermékek rt.*, a *Schodnica*, a *Galiciai nafta*, a *Kralupi finomító*, az *Oderfurti gyár* és *Wisnevszky cég*. Még 8 cég aláírása hiányzik, ezt augusztus 10-ig fogják beszerezni s a kartel szeptember havában kezd meg működését. A legutolsó kartel 1907. április 30-án járt le s főleg a *Vacuum Oil Company*, meg a *Limanowna*, amelyeknek Magyarországon és Csehországban vannak gyáraik, tették lehetetlenné a kartel fenállását. Ezek most senki csatlakoztak a kartelhez, a melynek első dolga lesz rendezni a kartelt s a *Vacuum* meg a *Limanowna* között a viszonyt.

— **Az automobil terjedése.** Az automobilok száma Németországban hivatalos statisztikai kimutatások alapján az 1910. év végén 51,651 volt. Ezek közül az ipari vállalatoknál használt teherautomobilok és a katonai célokra használt automobilok száma 4510 darab. — Személyszállításra 47,147 automobil szolgál. A személyszállításra szolgáló automobilok nagyrésze motoros kerékpár, még pedig 22,617, azaz közel 50 százalék. 1909-ben az automobilok száma mindössze 42,234 volt, úgy hogy a szaporodás 9,417, azaz 22 százalék.

— **Borzalmas baleset Triesztben.** Triesztben tegnap este borzalmas szerencsétlenség történt. *Obressa* Teréz 70 éves öregasszony a tűzhelynél spirituszon főzött. A mellette álló két kis unokája közül az egyik véletlenül feldöntötte a spirituszlámpát, amely ráesett az öregasszonyra s lángba borította őt, valamint a két gyermeket is. Kiáltásaikra előrohant a gyermekek anyja, *Cromek* Antonia, 43 éves asszony, aki segítséget akart nyújtani, de saját ruhája is tüzet fogott, közben a szomszédok is segítségükre siettek s végül nagy nehézségekkel sikerült őket a teljes tűzhaláltól megmenteni. Az öreg asszony s az egyik gyermek azonban oly súlyos égési sebeket szenvedett, hogy életbenmaradásukhoz nem fűznek reményt. Az anya s a másik gyermek állapota súlyos, de nem életveszélyes.

— **Fiumei matröz halála Triesztben.** A Triesztben horgonyzó „Mátyás király” gőzös egyik 15 éves fiumei illetőségű matröze tegnap délelben fájdalmaokról panaszkodott s mielőtt a tengerészeti hatóság orvosai a hajóra érkeztek volna, már meghalt. Megállapítást nyert, hogy a fiatalember az előző éjszakán a városban mulatott. Bár a vizsgálat teljesen kizárja a kolerát, a hatóságok mégis a legnagyobb körültekintéssel kezelik a holttestet. Azt hiszik, hogy szívszélhűtés érte a fiatal matrözt.

Távirat ◀ Telefon

A képv. előház ülése.

BUDÁPEST, jul. 27. A képviselőház mai ülésén *Berzeviczy* Albert elnököl.

Jelenti, hogy *Kovácsy* Kálmán, *Pozsgay* Miklós, *Egry* Béla, *Barcsay* Andor és *Bikády* Antal hosszabb szabadságot kérnek.

Beck Lajos kéri, hogy minden egyes szabadságkérelem felett külön-külön szavazzanak.

Az elnök jelenti, hogy husznál több képviselő névszerinti szavazást kér. Mielőtt azonban ezt elrendelné, meg akar győződni arról, hogy a szavazást kérő íveket aláírt képviselők jelen vannak-e?

Lovász Márton jegyző olvassa a névsort s ekkor kiderül, hogy *Pozsgay* Miklós hiányzik.

Farkas Pál közbekiált: Bizonyára a könyvtárszobában buvárkodik.

A közbekiáltás a jobb oldal padsoraiban élénk derűtséget kelt.

Az elnök a névsor felolvasása után jelenti, hogy az aláírók jelen vannak. Elrendeli a névszerinti szavazást s az első szavazás befejezésével közli, hogy a *Ház* *Kovácsy* Kálmán szabadságát 112 szavazattal 20 ellenében megtagadta. Hasonlóan elutasítják *Pozsgay* Miklós kérelmét is.

Egry Béla dr. és *Barcsay* Andor szabadságolási kérelme felett a névszerinti szavazást a holnapi ülésre halasztják. *Bikády* Antal szabadságát pedig a többség elutasítja.

akik az egészséges bőrápolásra súlyt fektetnek, különösen szeplőtől akarnak szabadulni s finom, puha bőrt és fehér arcszínt akarnak kapni vagy megőrizni csak

Hölgyek Bergmann & Co., Tetschen a. E. Steckenpferd liliumtejszappanával, (vesszőparipa védjegy)

mosakodnak. Drbja 80 filléért kapható minden gyógyszerüzletben, drogériában, illatszertüzletben stb.

Az elnöki jelentések során közli az elnök, hogy Ráth Endre dr. ma a Kovald-gyári robbanás ügyében sürgős interpellációt jegyzett be a kereskedelmi miniszterhez.

Ezután folytatják a névszerinti szavazásokat. A Ház nagy többséggel Sümegi Vilmos és Vertán Endre kért szabadságát nem adja meg.

Miután a holnapi ülés napirendjét megállapítják, áttérnek az interpellációkra.

Ráth Endre sürgős interpellációt intéz a miniszterelnökhöz, az igazságügyi és kereskedelmi miniszterekhez a Kovald-féle vegyészeti gyárban történt nagy robbanás miatt Kérdi Héderváryt hajlandó-e oly intézkedéseket foganatosítani, hogy hasonló katasztrófa ne csak Budapesten, de a vidéken se forduljon elő.

Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök azonnal válaszol elhangzott interpellációra. Kijelenti, hogy mihielyt a robbanásról értesült, a legszigorubb vizsgálatot rendelte el. A miniszterelnököknek válaszát tudomásul vették.

Az ülés ezzel véget ért.

Egy szerencsétlen család.

BUDAPEST, jul. 27. A Kovald-gyári robbanás egyik áldozatának, Vida Lajosnak Hódmezővásárhelyen lakó édesatyja megbízta ügyvédjét, hogy indítson kártérítési pört a Kovald-gyár ellen. Vida 30.000 koronát követel a gyártól. A Vida-családnak különben is megrázó a végzete. A szerencsétlen munkás öccse rövid idővel ezelőtt felakasztotta magát, Mária nővérét rettenetesen megcsönkítva hetekkel ezelőtt a szegedi vasuti töltés melletti nádasban találták. A gyilkossággal előbb az öreg Vidát gyanúsították, de még ma sem tudják, hogy ki a gyilkos. Vida másik öccse revolverrel édesanyjára lőtt, akit súlyosan megsebesített.

Borzalmas öngyilkosság.

HÁTSZEG, jul. 27. Gyöngyössi József bányász néhány nappal ezelőtt összeverekedett egy munkással. A hűntetéstől való félelmében egy dinamitpatronra ült s azt felrobbantotta. A dinamit a szerencsétlen embert darabokra tépte.

Tilos a fürdés.

NAGYKIKIND, jul. 27. Rövid idő alatt a nagykikindai ügyészség területén 14 egyén fulladt a folyóba fürdés közben. Minthogy e szám tegnap délután gyszerre kettővel emelkedett, a hatóságok a szabadban való fürdést betiltották.

A kecskeméti veszedelem.

KECSKEMÉI, jul. 27. A lakosság még mindig nyughatatlan; egyre újabb földrengéstől tart s az éjszakákat a szabadban tölti. A városháza kárát ma Lechner Ödön műlépítész félmillió koronában állapította meg.

Az örült anya rémtette.

NYITRA, jul. 27. Okoli Pálné nyitriköröskényi asszony hirtelen megőrült. Ma reggel ölbe kapta két gyermekét s a Nyitra folyóba ugrott velük. A két gyermek belefult a vízbe, az örült anyát azonban munkások kimentették a vízből. Az anya erre konyhakéssel elmetszette a nyakát s elvérzett.

Meggyilkolt földbirtokos.

KISKUNHALAS, jul. 27. Halason meggyilkolva találták Kasza István földbirtokost, akit Mezei István szabadkai napszámos gyilkolt meg. A gyilkost most huszonöt csendőrnnyomozza.

Bravuros uszás.

TÁTRAFÜRED, jul. 27. Wlassics Tibor dr., Wlassics Gyulának, a közigazgatási bíróság elnökének fia, tegnap délelőtt a Csorbaitavat 11 fok Reaumur melletti husz perc alatt keresztülusztta.

Erdőmunkások szerencsétlensége.

ARAD, jul. 27. A közeli szerb községben egy erdőmunkásokkal telt kocsí felborult s a bennülők közül egy meghalt, három pedig halálos sebesülést szenvedett.

Óriási hőség Bécsben.

BÉCS, jul. 27. Az éjszaka 43° C. volt a hőség. A nyilvános parkokban és a Danacsatorna mentén huszezerszámra alszanak az emberek s a rendőrség nem háborgatja őket. A városháza előtti park éjszaka zsufolásig megtelt s még a Ringen is aludtak az emberek a padokon. Ma reggel 44° Celsius mutatott a hőmérő.

A nagy hőség.

BÉCS, jul. 27. A hőség tegnap még nagyobb volt, mint az előző napokban. Kora reggel 27° Celsius volt a hőmérséklet. Délben 35° Celsius volt árnyékban, 42° C. a napon. Több embert hőségta ért.

TRIESZT, jul. 27. A hőség nőttön-nő. Tegnap 35° Celsius volt árnyékban, míg a napon 50° Celsiusra szökkenett a hőmérő.

NAGYTAPOLCSÁNY, jul. 27. A városban hat hét óta egy csepp eső sem esett. A hőség óriási. Napok óta 41° Celsius a hőmérő s a déli órákban az utcákon való járás veszélyes.

Kiszáradt patakok.

BERLIN, jul. 27. Thuringiából érkezett jelentések szerint a nagy hőség következtében sok patak és kisebb folyó kiszáradt. A folyók medrén szárazon maradt halak rettenetes büzt terjesztenek és megfertőzik a levegőt.

A kolera.

ÜSZKÜB, jul. 27. Ipeken eddig huszonhét koleraeset történt. A koleras területre orvosokat küldtek.

SZALONIKI, jul. 27. A legutolsó 24 órában Ipeken és Djakováron 12 koleraeset történt. Egy katonatiszt és két közlegény is meghalt. Konstantinápolyban tegnap kilenc koleraeset történt. A járvány elfojtása sikeresnek ígérkezik.

Orosz iskolahajó Velencében.

VELENCE, jul. 27. Tegnap este 1/27-kor a „Khivivetz“ orosz iskolahadihajó rövid tartózkodásra ideérkezett. A kikötőbe érkezéskor a „Khivivetz“ huszonegy ágyulövessel üdvözölte Velence városát, melyet a punto francoban tartózkodó olasz állomáshajó ugyanannyival üdvözölt. Az orosz iskola hadihajó a Piazza di San Marco közelében vetett horgonyt.

Bernstein újabb párbaja.

PARIS, jul. 27. Tegnap délután vívta meg Bernstein Henri, a kiváló színműíró második párbaját. Páyo Mór volt az ellenfele, aki Lacourt helyettesítette. Bernstein a karján egy, ellenfele pedig ugyanott két helyen megsebesült.

Felfedezett gyilkosság.

BERLIN, jul. 26. Küstrin közelében női holttestet találtak elásva. Megállapították, hogy a holttest Sternbeck városi tisztviselő feleségéé, akit férje gyilkolt meg. Sternbecket letartóztatták. Bevallotta, hogy rossz viszonyban élt az asszonnyal s megfojtotta.

Vilma királynő Brüsszelben.

BRÜSSZEL, jul. 26. Vilma hollandi királynő tegnap férjével együtt a belga udvar meglátogatására ideérkezett.

A konstantinápolyi tüzvész.

KONSTANTINÁPOLY, jul. 27. Rendőri jelentés szerint Balatban tegnapelőtt 485 ház 78 üzlet, öt iskola és négy templom égett le. Emberéletben nincs kár. A tűzkárt 5-6 millió fontra becsülik.

A szerb trónörökös eljegyzése.

BELGRÁD, jul. 27. Jó forrásból jelentik, hogy a szerb trónörökös eljegyzése egy orosz hercegnővel legközelebb megtörténik.

Az olasz anyakirálynő életmentése.

RÓMA, jul. 27. Margherita olasz anyakirálynő tegnap a Grenossei közelében az utcákban egy felfordult automobilt talált, amely alatt egy súlyosan sebesült férfi és nő feküdt. A királyné kórházba szállította a sebesülteket. Kiletüket még nem tudják, de valószínű, hogy a férfi egy orosz herceg s a nő egy francia énekesnő.

A kolera.

TRIESZT, jul. 27. Vasárnap óta nem történt újabb koleraeset, sőt még koleraegyanus tünetek sem merültek fel.

Beaumont győzelme.

LONDON, jul. 27. Beaumont aviatilus tegnap délután repülőgéppel Brohlandba, az angliai körrepülés utolsó állomására érkezett s így elnyerte a „Daily Mail“ díját.

Leszakadt a lift.

BUDAPEST, jul. 26. Pallós Rezső magánhivatalnok ma délben a Gyár utca 26. sz. házában levő lakására tért haza Irén hugával. Lifttel mentek fel a ház negyedik emeletére, a felvonó gép sodronya azonban közvetlenül a negyedik emelet előtt leszakadt s a lift lezuhant a mélységbe. Mindketten súlyosan megsebesültek.

Magy. kir. államvasutak.
1911/szám. F. IV.

Árverési hirdetmény.

A kézbesíthetetlen küldemények a vasuti üzletszabályzat 81. §-a értelmében az alább felsorolt állomások teheráru raktáraiban délelőtt 9 órakor, a következő napokon fognak azonnali készpénzfizetés mellett nyilvánosan eladatni:

Budapest ny.-p.-udv. áll.	1911. évi aug. 11-én
Pozsony	" " " " 18-án
Bpest dunaparti teherpályaudvar	" " " " "
Győr	" " " " 22-én
Szabadka	" " " " 21-én
Ujvidék	" " " " 23-án
Papa	" " " " 24-én
Kassa	" " " " 22-én
Losonc	" " " " 24-én
Miskolcz	" " " " 22-án
Eszék	" " " " 17-én
Szeged	" " " " 21-én
Temesvár-Józsefváros	" " " " 22-én
Debreczen	" " " " 22-én
Szatmár-Németi	" " " " 23-án
Kolozsvár	" " " " 22-én
Nagyvárad	" " " " 23-án
Arad	" " " " 23-án
Békéscsaba	" " " " 24-én
Pécs	" " " " 23-án
Zágráb	" " " " 22-én
Fiume	" " " " 28-án
Szolnok	" " " " 21-én
Nagyszében	" " " " 28-án
Sátoraljaújhely	" " " " 29-én
Brassó	" " " " 28-án
	" " " " 29-én

Budapest, 1911 évi július hóban.

Az igazgatóság.

(Utánnnyomás nem díjaztatik.)

F. IV.

Egy hercegnő lapvására.

PÁRIS, jul. 27. *Clementina* hercegnő, Viktor Napoleon herceg neje apai örökségének nagyrészt arra fordította, hogy az Eclair és a Paris részvényei közül mentül többet beszereztesse. Az előbbi lap részvényeire a hercegnő másfél millió frankot költött.

Felrobbant akna.

VARSO, jul. 27. A lövőgyakorlatok közben egy akna másfél font löporral felrobbant. Két katona meghalt. Két tiszt és négy katona súlyosan megsebesült.

Tonnában a Niagarán át.

LONDON, jul. 27. *Leagh* amerikai sportmannap tegnap egy kipárnázott tonnában leereszkedett a Niagarán. Mikor a zuhatag alján a tonnát kihalászták, *Leaghot* összetört tagokkal találták a tonnában.

A perzsa helyzet.

TEHERÁN, jul. 27. Hogy a volt sah híveit megfélemlítsék, a taebriszi kormányzó háza előtt akasztófát állítottak fel.

Ígyék naponta 1-2 palack Dupla-malátasört,

de Szent István védjegyűt, mert ez a legelső, a valódi.

A sörparban korszakot alkotó a „Kőbányai Polgári Ső főződe“ ezen világhírű sőre, amelyet ma már minden országban utánoznak. Nemcsak a legélvezetesebb üdítő ital, de csodálatos gyógyhatása is van idegesség-, étvágyhiány-, vérszegénység-, álmatlanság-, tüdő- és gyomorbetegségeknek és szoptató nőknek is.

Ájánlja: *Noorden* tanár Bécsben; *Korányi* tanár Budapesten; *Glax* tanár Abonyiban és számos más szaktekintély.

Kapható:

Frissen töltésű palackokban minden fűszer és csemege kereskedésben. Frissen csapról kimerve minden előkelő étteremben.

Borhegyi-BORVIZ

A LEGOLCSÓBB LITHION TARTALMU SZIKLÁBÓL FAKADÓ TERMÉSZETES ÁSVÁNYVIZ.

Előraktár: *Brazzoduro G.* cégnél, Fiume
Telefon 495.

„DE LA VILLE“ SZÁLLODA, KÁVÉHÁZ ÉS ÉTTEREM

FIUME, DEÁK-KORZÓ.

— A magyarság találkozó helye. —

Az étteremben délelőtt 9 órától izletes villásreggeli olcsó árakon.

A kávéházban esténként **KOVÁCS JÓZSEF** jóhírnevű kaposvári cigányzenekara hangversenyez.

TULAJDONOS: **BUDAI KÁROLY**

Hotel Trocadero

nagy étteremmel (Velece) a Lidón (Velece)

Elsőrendű új ház a főutól jobbra, modern komforttal berendezett szobák fürdővel berendezve. Orvos a házban. **Penzió és étlap szerinti étkezés.**

Tulajdonos: **Tagliapietra Giovanni.**

„ADRIA“ szálló és étterem

FIUME

ADAMICH és ADRIA UTCA (ZMAJČ PALOTA)

A város központjában a hajóállomás közelében. Kényelmesen berendezett szobák tengeri kilátással, fürdővel és villanyos világítással.

Kitünő német és olasz konyha.

Hamisítatlan borok. - Elsőrangú sör.

Tulajdonos: **de Negri Tranquillo.**

LA GRASTA TAMÁS

uj divatáru üzlete.

Fiume, Via Riva 6 sz. (Marac-ház).

Nagy választék divatkülönlegességekben, rövid-árakban, szövött- és konfekció-árakban.

Bluzok, alsósoknyák, gyermek- és reformruhák, köntények, valamint férfi és női fehérmű. Nyakkendők, esernyők és sétatobok. Jutányos árak.

Szives pártfogást kér

LA GRASTA TAMÁS

HUNGÁRIA-szálloda

Fiume - Viale Franc. Deák - Fiume (a pályaudvar közelében).

KIFOGÁSTALAN KONYHA ÉS TISZTA. :: JÓ MINŐSÉGŰ MAGYAR BOROK. ::

34 KÉNYELMESEN BERENDEZETT :: VENDÉGSZOBA. ::

Olcsó árak! Olcsó árak!

FUNDA ANTAL A „Continental“ szálló volt tulajdonosa.

VIII. évfolyam.

„A Tengerpart“

Fiuménak legélénkebben szerkesztett és legjobban informált napilap a jelenleg

VIII. évfolyamában

jelenik meg.

Mint Fiuménak és a környékbeli fürdőhelyeknek legnépszerűbb, legelterjedtebb és legrégebbi ma-
gyar napilapja

„A TENGERPART“

a kereskedelmi és üzleti világ legalkalmasabb hirdetési orgánuma.

Hirdetési árai a lap nagy példányszámához viszonyítva igen mérsékelték.

Előfizetési árai:

Egy évre	--- K. 24.—
fél évre	--- „ 12.—
negyedévre	--- „ 6.—
egy óra	--- „ 2.—

Tisztviselők fél áron kapják „A TENGERPART“-ot, úgyhogy az utóbbiaknak

„A TENGERPART“

házhoz szállítva csak 4 fillérbe kerül naponta.

Előfizetéseket posta és telefon útján is felvevő

«A TENGERPART» kiadóhivatala Fiume
Grad. del Sasso Bianco 3. szám 1. emelet.
[a Hungaria szálló mögött.]
Telefon 229. sz. Postafiók 105. sz.

Mutatványszámokat egy hétig ingyen küldünk.

VIII. évfolyam.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy a **Bonavia-szállodát** megvettem s azt mint a Deák-szálló dependance-át fogom tovább vezetni. Gondoskodni fogok kitünő konyháról, s borokról, egyben az eredeti **pilseni ősforrásnak** mindkét szállomban való bevezetésével a sörivők kényes igényeinek is lehet kívánok tenni.

A n. é. közönség b. pártfogását kérve, vagyok tisztelettel

Ederer-Burger Gyula
a Deák és a Bonavia szállodák tulajdonosa

TURINI NEMZETKÖZI KIÁLLITÁS 1911.

A S. A. L. V. E. vezetése és a kiállítás Végrehajtó Bizottságának ellenőrzése alatt álló

SZÁLLODÁK

Minden modern kényelem. Egyenesen szállóknak készült épületek.

Új berendezés. — Központi fűtés. — Villanyvilágítás. — Fürdők. — Autópark az állomáson.

Grand Hôtel Victoria - ELSŐRENDŰ -

VIA MARIA VITTORIA 33, a város központjában.

250 szoba. Szalon. 2 Lift. Étterem. Szobák fürdővel. Garage.

Grand Hôtel de l'Exposition ELSŐRENDŰ

VIA SALUZZO 34. Ót percnyire a közp. pályaudvartól és a kiállitástól.

150 szoba. Szalon. Lift. Étterem.

Hôtel DoraCORSO S. MAURIZIO, a királyi palota kertjével szemben.
Turin legnagyobb szállója.

500 szoba. 20 Szalon. Lift. Fürdők. Étterem.

Hôtel Meublé des Nations

VIA MADANA CRISTINA 15. Központi fekvés, közel a kiállitáshoz.

80 szoba és terem. Felvonó. Fürdők.

Hôtel Meublé Donizetti

VIA DONIZETTI, a VIA ORMEA sarkán, 5 percnyire a kiállitástól.

100 szoba. Szalonok.

Hôtel Valentino - MÁSODRENDŰ

VIA ORMEA 38, a kiállítás bejárata mellett.

85 szoba. Szalonok.

Hôtel Meublé Stupinigi

VIA S. SECONDO, a VIA FILANGERI sarkán, az állomás mellett.

50 szoba. Szalonok.

Hôtel Meublé Crimée

VIA MONCALIERI 61, a PÓ jobb partján, a brazilai pavilonnal szemben a domb alján.

75 szoba. Szalonok. Garageok.

Hôtel Pension Eridano

VIA MONCALIERI 63, a PÓ jobb partján, a brazilai pavilonnal szemben, a monumentális hid és a domboldal kertjei mellett.

70 szoba. Szalonok. Étterem. Bar.

Hôtel Regina - MÁSODRENDŰ

CORSO REGINA MARGHERITA, a CORSO FARINI sarkán. Remek kilátás a dombokra és az alpesekre. Az Antonelliana múzeum és a Pó mellett.

500 szoba. — Nagy terem ünnepek és bankettek számára. — Lift. Étterem.

Felvilágosítások és szobamegrendelések végett következő címhez tessék fordulni:
Direction Générale des Hôtels de l'Exposition
Turin Via Arcivescovado 1 a. I. étage. Telefon 44-38. Sürgőnycim: SALVE.**„Mercur” könyvnyomdai műintézet**

FIUME

Via Operai 12.

Telefon sz. 932.

Könyvnyomdai munkák elsőrendű előállításban.

Magyar könyvnyomda.

Árajánlattal vidékre is készséggel szolgál.

Tulajdonos Chilko József

SCHÖN I. :: Szépség és hajápolási terme :: SCHÖN I.

A legújabb módszer szerint arc- kéz- láb-ápolás (manicur, pedicur) villanyos arcmasszázs (vibrations massage) szemölcslevétel és arcban levő szőr eltávolítása, tyukszemvágás stb. Diszfűlések elvállaltatnak. Fűlések és hajmosások a rendelő lakásában is elvégeztetnek.

Via Carducci 12, II. em.

Telefon 44-89.

Teljes hálószobabutor berendezés
esetleg részletfizetésre is eladó.

S. Herskovits.

Via Giuseppe Parini 6.

A Tengerpart minden jogos panaszt közöl és minden közérdekű felszólalásnak !! helyt ad. !!

KIADÓTULAJDONOS: „A TENGERPART” LAPKIADÓ VÁLLALAT.

Comfortable PARK HOTEL MILANO

Via Principe Umberto, szemben a Staz. Centraléval (közp. pályaudv.)

Teljesen njiáalakítva! A kertekre néző egészséges fekvéssel!

Modern kényelem!

Mérsékelt árak!

Corso G. szám Simiczek L. = Fiume Descovich**új óraüzlete és órajavitó műhelye.**

Gazdag választékban az International, Watch & Co., Zenith és Omega elsőrendű gyárak arany, ezüst és fémóra gyártmányai, valamint fali, asztali és ébresztő órák. Arany és ezüst tárgyak, óraláncok, nyakláncok, karperecek, nyakkendőgyűrűk, zsupuk, egyéb ékszerek stb.

Jutányos árak.

Órajavitások olcsón.

„A TENGERPART”

telefonszáma

229

Ha előfizetni akar, vagy hirdetni valója van hívja fel ezt a számot

229**VENIER szálló és penzió**

VELENCE

Ponte Goldoni a Szt. Márk tér mellett

Lakosztályok és szobák újonnan berendezve villanyvilágítással, fűtéssel és fürdővel személyenként 2.50 lírártól feljebb. Penzió 8 lírártól feljebb. Telefon 153.

Tulajd. Bertoldi és L.

Üzletáthelyezés.

Értesitem a n. é. közönséget, hogy a Carducci 14. sz. alatt eddig fennálló

szabó üzletemet

a Piazza Commercio 2. sz. alatti

Pollák Izidor szállító-cég volt helyére gébe helyeztem át. — A m. t. közönség további szives pártfogását kérem.

tisztelttel

Grün Benő

Cantrida fürdő és vendéglő

Hideg tengeri és napfürdők, 250 kabinnal. Nagy árnyas kert terrasszal. Kitűnő konyha és kifogástalan borok. Kőbányai polgári sör. Villanyos összeköttetés Fiuméből a fürdőig. Vasár. és ünnepnapokon délután katonazene.

Fürdőjegyek fehérművel 40 fillér.

Olcsó fürdőbérletjegyek.

Frescura Agost új üzlete

FIUME, Kossuth Lajos u. 3.

Ollók, zsebkések, beretvák, konyhakések nagy raktára.

Beretválógépek a leghíresebb gyárakból, köztük a szabadalmazott „Beretváló” beretválókészülék, mely speciális konstrukciónál fogva s a beretváló gépek :: szerkezete folytán a legerősebb szakművésznél teljes garanciát nyújt.

Nagymennyiségű eddig még nem tapasztalt olcsóságú mindenféle cipőkészletek érkeztek.

Fölvétetik

egy ügyes ügynök magánfelek megváltására fix fizetés és magas jutalom mellett.

Cím a kiadóhivatalban.

NYOMATOTT CHILKO JÓZSEF „MERCUR” NYOMDÁJÁBAN FIUME